

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Kultur og Borgerservice
Dato 17. august 2017

Principindstilling – Det varige aftryk af Aarhus 2017

Opfølgning på kulturpolitikens satsningsområde om det varige aftryk af Aarhus 2017

1. Resume

Kulturpolitik 2017-2020 er blevet til efter en omfattende proces med involvering af alle magistratsafdelinger og kulturlivet. Den sætter retningen for arbejdet med det varige aftryk efter Aarhus 2017.

Kulturhovedstadsåret går på tværs af alle fagområder og involverer alle. Alle afdelinger i kommunen har arbejdet seriøst med 2017-projekter som en del af deres udvikling af kerneopgaverne og viderefører store dele heraf under overskriften "Let's rethink".

I overensstemmelse med visionen i kulturpolitikken: "*Aarhus – en international by, hvor kulturen sætter dagsorden*" foreslås det, at det varige aftryk efter 2017 udmøntes i en strategisk beslutning om en satsning på: "*Aarhus - International region of culture*".

Det foreslås endvidere, at der bakkes op om at videreføre det regionale samarbejde med udgangspunkt i den eksisterende regionale styregruppe.

Endelig skal de erfaringer der indhente i 2017 indpasses fremadrettet og supplere de erfaringer som opsamles via bl.a. rethinkIMPACTS.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) det varige aftryk efter Aarhus 2017 udmøntes i en strategisk beslutning om en satsning på: *"Aarhus - International region of culture"*.

At 2) der nedsættes en gruppe af internationale og lokale personer, der skal udarbejde et forslag til en fremtidig organisering og udmøntning af visionen om *"Aarhus - international region of culture"* med tilhørende økonomi.

At 3) alle fremtidige politikker og handleplaner i Aarhus Kommune indarbejdes og forholder sig til det varige aftryk efter Aarhus 2017.

At 4) Aarhus Kommune bakker op om at videreføre det regionale samarbejde i arbejdet med det varige aftryk af Aarhus 2017 i regi af den regionale styregruppe, og eventuelle udgifter hertil vil blive forelagt byrådet.

At 5) de eksisterende regionale samarbejdsstrukturer i form af kontaktudvalget, kommunaldirektørnetværket og den regionale styregruppe skal sikre den regionale forankring af arbejdet med det varige aftryk af Aarhus 2017.

At 6) de eksisterende kommunale samarbejdsstrukturer i form af Direktørgruppen, Strategisk Lederforum m.m. skal medvirke til at sikre udmøntningen af det varige aftryk af Aarhus 2017, blandt andet ved, at udarbejde et samlet katalog over de hidtidige indsatser og resultater, der peger fremad.

At 7) der også fremadrettet i regi af VisitAarhus sættes på kulturturisme.

At 8) Aarhus Kommune arbejder for at sikre, at Aarhus påtager sig en række nationale forpligtelser på blandt andet museums- og børnekulturområdet som led i udflytningen af statslige arbejdspladser.

At 9) Aarhus Kommune aktivt går ind i samarbejdet med tidligere og kommende europæiske kulturhovedstæder (ECoC-netværket) og deltager i samarbejdet med Region Midtjylland og de øvrige kommuner om øget internationalt fokus, herunder bakker op om den styrkede indsats, EU-kontoret i Bruxelles har igangsat inden for kulturområdet.

At 10) Aarhus Kommune arbejder for, at erfaringsopsamlingen og evalueringsarbejdet, der foregår i et samarbejde med Aarhus Universitet i form af rethinkIMPACTS, kan videreføres.

At 11) tiltagene, som er beskrevet i bilag 1 jf. afsnittet "ydelse", tiltrædes. Samlet er dette en ambitiøs og forstærket indsats i forhold til at sikre det varige aftryk af Aarhus 2017.

At 12) Aarhus Kommune arbejder for, at der videreføres en struktur, som gør, at de frivillige, der yder et stort bidrag til realisering af Aarhus 2017, også i årene efter kan bidrage til, at Aarhus er en god by for alle med gode kulturoplevelser.

3. Baggrund

I 2005 blev det meldt ud fra EU, at Danmark skulle være et af værtslandene for Europæisk Kulturhovedstad i 2017. På baggrund heraf blev det grundigt undersøgt, om Aarhus burde lægge billet ind herpå, idet vigtigheden af de langsigtede effekter blev understreget.

Her var der bl.a. fokus hvordan kulturhovedstadsprojekt, med en øget kulturproduktion, kunne give en blivende kulturel dynamik, løfte kvaliteten og sikre en øget international orientering og et større kendskab til Aarhus.

Aarhus Byråd besluttede i 2007, at Aarhus Kommune skulle forberede en ansøgning om titlen i 2017. Nogen tid senere blev det besluttet, at man skulle forsøge at samle hele Region Midtjylland om ansøgningen, hvilket som bekendt lykkedes i en grad, så alle er enige om, at det brede regionale samarbejde skal videreføres i en eller anden form efter 2017.

Sideløbende med, at Aarhus 2017 har forberedt gennemførelsen af året, har Rådmanden for Kultur og Borgerservice sammen med Kulturudvalget i 2016 gennemført en omfattende proces med involvering af alle magistratsafdelinger og kulturlivet, der har resulteret i Byrådets vedtagelse af Kulturpolitik 2017-2020. Kulturpolitikken sætter retningen for Aarhus Kommunes arbejde med det varige

aftryk efter Aarhus 2017, og aktuelt har Kulturudvalget haft dette tema på dagsordenen flere gange.

Halvvejs igennem 2017 skal der nu tages stilling til de varige aftryk. Der skal samtidig være plads til, at de erfaringer, vi får i løbet af 2017, efterfølgende kan indpasses i det fremadrettede arbejde.

Der er allerede nu en lang række konstaterbare, positive effekter, som peger fremad. Blandt de resultater, der foreligger fra evalueringsprojektet rethinkIMPACTS og fra Fondens monitoreringsrapport vedrørende 2016, kan følgende fremhæves:

- 70 % af 2017-projekterne har en europæisk partner, og 45 % af disse er nye.
- Antallet af udenlandske gæsters overnatninger i Aarhus er steget med 40 % fra 2013-16.
- Publikumstallene for de gennemførte arrangementer er højere end forventet, og tilfredsheden er meget stor (for åbningen var 96 % tilfredse eller delvist tilfredse, og for Befri Gudstjenesten var tallet 88 %).
- På en skala fra 1 til 10 svarer kommunerne i Regionen, at de oplever samarbejdet som styrket svarende til 9 på skalaen.
- 59 % af regionens indbyggere er meget enige eller delvist enige i, at beslutningen om at søge titlen som kulturhovedstad var en god beslutning – en stigning på 10 % fra året før.
- Aarhus 2017's frivillignetværk omfatter 2.800 frivillige fra 72 nationer.

4. Effekt

Aarhus - International region of culture

Det varige aftryk efter Aarhus 2017 skal pege fremad. Flere har fået et nyt og positivt syn på kulturen, og hvad kultur kan gøre for en by og en region. Kulturen spiller en voksende rolle i forhold til turisme, omsætning, erhvervs- liv, bosætning, arbejdspladser og vækst. Vi har fået et større internationalt udsyn, nye internationale kontakter og øget international opmærksomhed. Det regionale samarbejde er blevet etableret og cementeret. Kulturinstitutioner og aktører har fået nye netværk og samarbejdspart-

ner. Sidst, men ikke mindst: befolkningen deltager og bakker op om kulturen - og ønsker mere.

Det foreslås, at det varige aftryk efter Aarhus 2017 udmøntes i en strategisk beslutning om en satsning på: *"Aarhus - International region of culture"*.

En strategisk satsning, der ses i sammenhæng med intentionerne om en styret regional forankring, hvor vi i fællesskab med de andre kommuner og regionen, kan være ambitiøse og tænke stort i en europæisk sammenhæng.

En satsning, der er i overensstemmelse med visionen for den gældende kulturpolitik: *"Aarhus – en international by, hvor kulturen sætter dagsorden"*. Satsningen samler de strategiske mål fra ansøgningen, erfaringerne fra Kulturhovedstadsåret samt Aarhus Kommunes Kulturpolitik 2017-2020, og udgør således et samlet grundlag for, hvordan der skal arbejdes videre med det varige aftryk efter 2017.

Kulturhovedstadsåret går på tværs af alle fagområder og involverer alle. Dette skal fastholdes. Arbejdet med *"Aarhus – International region of culture"* bør også gå på tværs af alle fagområder.

Aarhus, herunder kulturaktører, institutioner, byens borgere og kommunale afdelinger, har løftet Aarhus 2017, og der er en lang række af initiativer, som vi i Aarhus umiddelbart kan beslutte at gå videre med.

Alle kommunens magistratsafdelinger arbejder med 2017-projekter, og det forventes, at en lang række af disse vil blive videreført efter 2017 som en del af udviklingen af kerneopgaverne. I dette udviklingsarbejde vil temaet *"Let's rethink"* være bærende og udtrykke det varige aftryk af Aarhus 2017 på mindsettet.

Det foreslås på baggrund heraf, at alle fremtidige politikker og handleplaner indarbejder og forholder sig til det varige aftryk efter Aarhus 2017. Det gælder f.eks. Erhvervsplanen, Internationaliseringsstrategien, Børne- og

ungepolitikken, Sundhedspolitikken, Sport- og Fritidspolitikken, Kommuneplanen med flere.

Som dokumentation for den brede forankring af kulturhovedstadssatsningen på tværs af kommunen og afsæt for arbejdet med det varige aftryk foreslås det også, at der udarbejdes et samlet katalog over de hidtidige indsatser og resultater, der peger fremad.

Et udkast til indstillingen har været i magistratshøring i maj måned. Høringssvarene er vedlagt i bilag 3. Høringen har resulteret i en række justeringer i indstillingen.

5. Ydelse

Forslag til de konkrete tiltag, der foreslås videreført og igangsat som det varige aftryk af Aarhus 2017, fremgår af bilag 1.

6. Organisering

Historien om Aarhus 2017 udspringer af politiske visioner og mod. De eksisterende kommunale samarbejdsstrukturer i form af Direktørgruppen, Strategisk Lederforum m.m. skal medvirke til at sikre udmøntningen af det varige aftryk af Aarhus 2017. En udmøntning, der er forankret i Kultur og Borgerservice, herunder Kulturforvaltningen, som kulturaftalerne og arbejdet med udmøntningen af den til enhver tid gældende kulturpolitik er det.

Derudover skal den viden og erfaring, der er opbygget på tværs af Magistratsafdelingerne, eksempelvis i *"Readiness Committee"* og i *Turismekonsortiet*, fastholdes og udvikles.

For at sikre den regionale forankring bør Aarhus Kommune bakke op om, at videreføre det regionale kultursamarbejde med udgangspunkt i den eksisterende regionale styregruppe, der har repræsentanter for alle regionens kommuners kulturforvaltninger og fra Region Midtjylland.

Regionsrådet har vedtaget en mulig model for samarbejdet, som blev drøftet på et møde med repræsentanter for alle 19 kommuner på borgmester- og udvalgsformandsniveau. Her blev det konkluderet, at Region Midtjylland skal

udarbejde et nyt forslag, hvor indholdet af samarbejdet er mere konkretiseret.

Såfremt et regionalt kultursamarbejde kræver tilførsel af økonomiske ressourcer, er der fokus på, at de anvendes til kulturaktiviteter frem for administration eller lignende.

De eksisterende strukturer for samarbejdet med Regionen og de 19 kommuner kan sikre forankringen. Det betyder, at det regionale Kontaktudvalg kan sikre forankringen på borgmesterniveau. Herunder kan Kommunaldirektørnetværket (KD-netværket) sikre en forankring på kommunaldirektørniveau, og endelig kan en fortsættelse af Den Regionale Styregruppe sikre en forankring ved kulturcheferne.

For at sikre en international forankring og give "*Aarhus – international region of culture*" tyngde, foreslås det, at der igangsættes en undersøgelse med henblik på, at nedsætte en bestyrelse og/eller et advisory board med repræsentanter fra internationale samarbejdspartnere og lokale og regionale repræsentanter, f.eks. fra The Big 8¹ og erhvervslivet. Dette vil være en genvej til at fastholde det internationale netværk og samarbejde fra Aarhus 2017.

Med udgangspunkt i de relationer, der er udviklet under kulturhovedstadsprojektet vil der blive samlet en gruppe af internationale og lokale personer, der kan komme med et forslag til en fremtidig organisering og udmøntning af visionen om "*Aarhus – international region of culture*" med tilhørende økonomi.

7. Ressourcer

Såfremt en model for et fortsat regionalt kultursamarbejde forudsætter tilførsel af økonomiske ressourcer, vil det blive forelagt byrådet.

Såfremt Aarhus Byråd bakker op om, at der igangsættes en undersøgelse med henblik på at udarbejde et forslag til

¹ The Big 8 består af: Moesgaard Museum, Den Gamle By, ARoS, Aarhus Teater, Musikhuset Aarhus, Aarhus Symfoniorkester, Den Jyske Opera og Aarhus Festuge.

en fremtidig organisering og udmøntning af visionen om *"Aarhus – international region of culture"*, vil der komme et oplæg til hvilke ressourcer, der skal til for at realisere forslaget. Der vil blive lagt vægt på, at forslaget indeholder forskellige skaleringsmuligheder.

En konkret stillingtagen til eventuelt finansieringsbehov afventer således den kommende proces.

Kulturforliget fra 2016 sikrede bl.a. en permanentgørelse af de midlertidige bevillinger til en række kulturinstitutioner. Kulturinstitutionerne skal inden for deres eksisterende bevilling arbejde for den strategiske satsning på *"Aarhus – international region of culture"*, der er helt i overensstemmelse med den gældende Kulturpolitik.

Ligeledes blev der afsat midler til en række initiativer, der understøtter det varige aftryk, herunder en styrkelse af filmmiljøets tværfaglige talentarbejde, flere frie kulturmidler, en ny international litteraturfestival og midler til Music City Aarhus, et internationalt netværk af musikbyer.

Hertil kommer, at det varige aftryk forhåbentlig bliver, at partnerskaberne mellem kulturinstitutioner, kulturaktører og det private erhvervsliv fortsætter, og dermed bidrager til videreførelse af væsentlige initiativer, og at borgernes ressourcer sættes endnu mere i spil. Kommunen skal påtage sig en faciliterende rolle, for at dette lykkes, helt i overensstemmelse med at Aarhus Kommune i 2018 er Europæisk Frivillighovedstad.

Rabih Azad-Ahmad

/

Ib Christensen

Bilag

Bilag 1: Oversigt over konkrete tiltag

Bilag 2: Oversigt over hørings svar

Bilag 3: Hørings svar nr. 1 - 5

Tidligere beslutninger

Byrådsindstillingen "Kulturpolitik 2017-2020"
vedtaget d. 23. november 2016

Sagsnummer: 17/006537-6

Antal tegn: 14.708

Kulturforvaltningen

Sagsbehandler: Lars Davidsen

Tlf.: 89 40 20 00

8. Tlf.: 41 85 66 40

E-post: kultur@aarhus.dk

E-post: lda@aarhus.dk